

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/360/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315215285
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1315215285.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a JUDr. Magdalény Florekovej, v právnej veci žalobkyne: C. L., L.. X.X.XXXX, J. O.L. XX, T., štátny občan SR, v zastúpení: advokátska kancelária Bartošík Šváby s.r.o., so sídlom Plynárenská 7/A, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, v zastúpení: JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s.r.o., so sídlom Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, o zaplatenie 2 770,95 € s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 15. marca 2016, č. k. 45C/469/2015-117, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti náhrady trov konania **p o t v r d z u j e**.

Odvolanie žalovaného proti zamietajúcemu výroku **o d m i e t a**.

Žalobkyňa má právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému zaplatiť žalobkyni istinu 2 770,95 € s príslušenstvom a vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť trovy konania v sume 166,- € za súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia 574,31€ na účet právneho zástupcu žalobkyne.

2. Svoj rozsudok právne odôvodnil ustanoveniami § 34, § 39, § 842, § 843, § 844, § 582 ods. 1 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1, § 27 ods. 1, 8, § 116 a § 119 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z. z. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že strany dňa 28.8.1996 uzatvorili písomnou formou Zmluvu o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s.“ (ďalej len PDF SLSP), v ktorej sa žalovaný ako povinný zaviazal vyplácať žalobkyni ako príjemcovi doživotne sumu 2.385,- Sk, t.j. 79,17 €, vždy k 15-temu dňu každého mesiaca až do dožitia príjemcu, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom začal príjemca poberať starobný alebo plný invalidný dôchodok, ktorú prvoinštančný súd posudzoval ako zmluvu o dôchodku podľa ustanovenia § 842 a nasl. Občianskeho zákonníka.

3. Základnými náležitosťami zmluvy o dôchodku sú podľa súdu prvej inštancie označenie účastníkov právneho vzťahu, určenie výšky dôchodku, počiatok výplaty dôchodku, vymedzenie doby výplaty dôchodku (doživotie alebo inak určenú dobu neurčitého trvania), ktorá musí byť uzavretá písomne . Právo na vyplácanie dôchodkov je osobným právom viažucim sa na prijímateľa dôchodku, z osobnej povahy dôchodku vyplýva, že nárok naň zaniká smrťou oprávneného poberateľa a neprevádza sa na dedičov. Z obsahu pojmu dôchodok vyplýva, že sa jedná o opakujúce sa peňažné plnenie (rentu) v pravidelných splátkach, je teda odlišnou zmluvou od poisťnej zmluvy, od nárokov na dôchodky a

podobne. V predmetnej zmluve je uvedený začiatok vzniknutého právneho vzťahu medzi účastníkmi, deň ich uzavretia a jeho trvanie, doživotne, teda okamihom smrti žalobkyne dôjde k zániku právneho vzťahu. Ide teda o presne určenú dobu s jednoznačne určeným začiatkom a koncom, avšak jej trvanie je neurčité, ako je uvedené v ustanovení § 842 občianskeho zákonníka.

4. Výpoveď danú žalovaným žalobkyňi zo dňa 26.10.2008 podľa § 528 ods. 1 Obč. zák., prvoinštančný súd považoval za neplatnú z dôvodu, že zmluva o dôchodku bola uzatvorená na doživotie t.j. do dožitia, ktorá je ohraničená smrťou žalobkyne ako objektívne zistenou skutočnosťou. Z predmetného právneho vzťahu zmluvy o dôchodku vyplýva, že zmluvu nie je možné dohodnúť na určitý čas, ale doživotne, teda do okamžiku smrti oprávneného alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania špecifikovaného určitým časovým úsekom, ktorý má svoj začiatok a koniec, napr. „počas štúdia“, počas invalidity“, „počas vdovstva“ a podobne. V danom prípade v predmetnej zmluve o dôchodku bol teda presne vymedzený začiatok právneho vzťahu a koniec právneho vzťahu a to počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom začal príjemca poberať starobný alebo invalidný dôchodok až do dožitia žalobkyne. Súd bol toho názoru, že trvanie právneho vzťahu bolo účastníkmi dohodnuté na doživotie, t.j. na určenú dobu neurčitého trvania, (práva vyplácania dôchodku do okamihu úmrtia žalobkyne), teda do doby nesúvisle od ich vôle. Z uvedených dôvodov súd považoval výpoveď žalovaného zo dňa 26.10.2009 za neplatnú pre rozpor so zákonom podľa § 39 Obč. zák., nakoľko podľa citovaného zákonného ustanovenia vypovedať možno iba zmluvu dojednanú na dobu neurčitú a preto žalovaný nemohol dať výpoveď žalobkyňi podľa § 582 ods. 1. Obč. zák., na ukončenie právneho vzťahu medzi účastníkmi založeného zmluvou o dôchodku a preto má naďalej povinnosť poskytovať plnenie žalobkyňi podľa uzatvorenej zmluvy o poskytovaní plnenia. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že žalovaný bol zamestnávateľom vo vzťahu k svojmu dlhoročnému zamestnancovi, žalobkyňa pracovala u žalovaného, poskytla mu určitú protihodnotu, žalovaný mal zisk, preto vytvoril podporný dôchodkový fond, ktorý slúžil na podporu zabezpečenia životnej úrovne, ktorú pracovníci dosiahli v čase svojej pracovnej aktivity, na ocenenie ich vernosti, kvality ich práce a na podporu stabilizácie pracovníkov. Zo strany žalovaného išlo o zabezpečenie sociálnej starostlivosti o pracovníka odchádzajúceho do dôchodku, hmotne zabezpečiť pracovníkov na dôchodku, pričom výška sumy plnenia sa riadila dĺžkou nepretržitého hlavného pracovného pomeru najmenej 10 rokov a viac a fond bol spravovaný sociálnym útvarom ústredia SŠTSP. Zmluva o dôchodku nie je ani zmluvou uzatvorenou za nápadne nevýhodných podmienok pre žalovaného, resp. zmluvou ktorá zaväzuje žalovaného na hospodársky neoprávnené plnenie, alebo plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote. Zmluva o dôchodku môže byť uzatvorená aj na doživotie určenú dobu neurčitého trvania, jednoznačne nie je zmluvou uzatváranou za nápadne nevýhodných podmienok pre jednu zo zmluvných strán, v opačnom prípade by nebola zákonodarcom ako zmluvný typ upravená v Občianskom zákonníku. Súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5MCdo 49/2012 zo dňa 29.04.2014 ktorý konštatoval, že zmluva o dôchodku má presne vymedzený časový úsek svojej platnosti s presne určeným koncom avšak neurčitého trvania. Pojmovým znakom zmluvy o dôchodku je práve neurčitosť trvania doby, počas ktorej právo na vyplácanie dôchodku trvá v tom zmysle, že účastníci vzťahu nevedia určiť konkrétnu dĺžku trvania ich záväzku. Dôsledkom takéhoto stavu by bolo, že každá uzatvorená zmluva o dôchodku, hoci uzatvorená na dobu dožitia oprávnenej osoby, by bola od počiatku ponechaná na ľubovôľu povinnej strany, ktorá by tak sama svojvoľne určovala dĺžku trvania tejto zmluvy bez ohľadu na vôľu svojho zmluvného partnera. Najvyšší súd poukázal na to, že v týchto prípadoch nemožno tento zmluvný typ ukončiť výpoveďou podľa § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka a poukázal na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý konštatoval, že zmluvu o dôchodku, nemožno vypovedať podľa § 582 ods. 1 občianskeho zákonníka (sp. zn. IV ÚS 550/2012 zo dňa 07.11.2012, sp. zn. II ÚS 26/2012 zo dňa 25.04.2012).

5. Súd prvej inštancie sa ďalej nestotožnil s názorom žalovaného, že podľa § 575 ods. 1 Obč. zák., zaniklo právo na plnenie, pretože sa stalo nemožným v zmysle § 27 ods. 8, § 116 a §119 ods. 3 veta za bodkočiarkou Zák. č. 483/2001 o bankách, ktorý neumožňuje banke uskutočňovať činnosti, ktoré sú v rozpore so zákonom o bankách s uvedením, že odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa nemôže pokračovať v činnosti, ktorej vykonávanie je v rozpore s týmto zákonom, keď banka má poskytovať plnenie hospodársky neodôvodnené, alebo plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote, predovšetkým plnenie bez protihodnoty v zmysle § 27 ods. 8 cit. zák., nakoľko sa žalobkyňa podaným návrhom od žalovaného domáha takéhoto plnenia, pretože plnenie zo zmluvy o dôchodku podľa § 842 Obč. zák., je svojim charakterom plnenie bez akejkoľvek protihodnoty banke a svojim obsahom jednostranne zaväzujúca zmluva, na viac bez akéhokoľvek hospodárskeho dôvodu pre banku.

Zmluvu so žalobkyňou žalovaný neuzatváral ako podnikateľ pri výkone podnikateľskej činnosti a preto sa nejedná o vzťah banky s klientom a na vec nemá vplyv ani tá skutočnosť, že zmluva bola uzatvorená po skončení pracovného pomeru, nakoľko bez predchádzajúceho pracovného pomeru za splnenia požadovaných podmienok by ani nebola uzavretá predmetná zmluva o dôchodku. Podľa názoru súdu sa ust. § 27 ods. 8 zákona o bankách nevzťahuje na predmetnú zmluvu o dôchodku v tom zmysle, že záväzok žalovaného voči žalobkyni zanikol z dôvodu nemožnosti plnenia (§ 575 a nasl. Občianskeho zákonníka), a túto vyhodnotil ako nedôvodnú, keď žalovaným citované ust. § 27 ods. 8 Zákona o bankách sa vôbec netýka vzťahov upravených predmetnou Zmluvou o dôchodku, t. j. interných vecí banky ako zamestnávateľa a jej zamestnanca, ale predmetné ustanovenie upravuje vzťahy banky t. j. pri podnikaní banky, čo vyplýva zo začlenenia tohto ustanovenia v časti zákona o bankách nazvanej "požiadavky na podnikanie banky a pobočky zahraničnej banky". Zákon o bankách upravuje vzťahy žalovaného ako banky navonok, t.j. uzatváranie zmlúv s klientmi či inými bankami vzhľadom k predmetu podnikateľskej činnosti, upravuje predovšetkým aktivity banky navonok, pričom upravuje aj niektoré vzťahy súvisiace s týmito aktivitami podľa § 1 cit. zák., a z uvedeného je zrejmé, že uzatváranie zmlúv o dôchodku s vlastnými zamestnancami nie je podnikaním banky. Súd prvej inštancie mal za to, že na právny vzťah založený medzi účastníkmi zmluvou o dôchodku nemožno aplikovať citovaný zákon o bankách. Ustanovenie § 119 ods. 3 Zákona o bankách len stanovuje bankám povinnosť zosúladiť svoje právne vzťahy voči tretím osobám vzniknuté pri vykonávaní činnosti podľa doterajších predpisov (t.j. podľa predpisov pred nadobudnutím účinnosti zákona o bankách) so zákonom o bankách, a to do 6 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto predpisu. V prípade, ak by sa banka dostala do rozporu so svojou povinnosťou zosúladiť svoje vzťahy s tretími osobami, tak jej hrozí správna sankcia. Zákon o bankách však nestanovuje, že by plnenie zo zmlúv uzavretých v rozpore s ust. 27 ods. 8 Zák. o bankách bolo nemožné, alebo protiprávne, z tohto ustanovenia nevyplýva skutočnosť, že by došlo k zániku zmluvy o dôchodku z dôvodu nemožnosti dodatočného plnenia, záväzok povinného zo zmluvy trval aj pri zmene jeho právnej formy ako aj pre jeho právneho nástupcu (bod 6 zmluvy) a súd navyše uvádza, že žalovaný plnil zo zmluvy o dôchodku od účinnosti Zákona o bankách po 01.01.2002 až do jej vypovedania. Zmluva o dôchodku nie je ani zmluvou uzatvorenou za nápadne nevýhodných podmienok pre žalovaného, resp. zmluvou ktorá zaväzuje žalovaného na hospodársky neoprávnené plnenie, alebo plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote. Zmluva o dôchodku môže byť uzatvorená aj na doživotne určenú dobu neurčitého trvania, jednoznačne nie je zmluvou uzatváranou za nápadne nevýhodných podmienok pre jednu zo zmluvných strán, v opačnom prípade by nebola zákonodarcom ako zmluvný typ upravená v Obč. zák. v tejto súvislosti súd poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax súdov prvej a druhej inštancie, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného Súdu Slovenskej republiky /III.ÚS 103/2014 zo dňa 19.02.2014, IV.ÚS 31/2013 zo dňa 17.01.2013, sp. zn. 2Cdo 60/2012 zo dňa 29.03.2012, sp. zn. 3Cdo 186/2012 zo dňa 02.11.2012, sp. zn. 7Cdo 115/2014 zo dňa 23.05.2014, sp. zn. 7Cdo 126/2012 zo dňa 12.06.2013. Na základe vyššie uvedených skutočností, súd považoval uvedenú zmluvu o poskytovaní plnenia z PDF SLSP zo dňa 28.08.1996 za platnú a účinnú, uplatnený nárok žalobkyne na zaplatenie sumy vo výške 2 770,95 € za obdobie od augusta 2012 do júna 2015 (za 35 mesiacov á 79,17 €) dôvodný a preto zaviazal žalovaného na zaplatenie žalovanej istiny v celkovej výške 2 770,95 €.

6. Pokiaľ išlo o úroky z omeškania, mal súd prvej inštancie za to, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením peňažného dlhu v celkovej výške 2.770,95 €, čo mu zakladá povinnosť zaplatiť žalobkyni zákonný úrok z omeškania zo sumy 79,17 € mesačne uplatnený žalobkyňou od 16.8.2012 až do zaplatenia, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, keďže plnenie podľa bodu 3. predmetnej zmluvy bol žalovaný povinný vyplácať mesačne, vždy k 15-temu dňu každého mesiaca až do dožitia príjemcu. Výška úrokov z omeškania je o 8 % bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, podľa § 3 ods.1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov v spojení s § 10 c/ prechodných ustanovení nariadenia vlády k úprave účinnej od 1.2.2013, podľa ktorého ak záväzkový vzťah vznikol pred 01.02.2013 výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013. Úroková sadzba ECB za obdobie od 16.8.2012 do 16.04.2013 bola vo výške 0,75 %, za obdobie od 16.05.2013 do 16.10.2013 bola vo výške 0,50 %, nesprávne bola uplatnená vo výške 0,75 %, preto súd návrh v prevyšujúcej časti príslušenstva zamietol, za obdobie od 16.11.2013 do 16.05.2014 bola vo výške 0,25 %, za obdobie od 16.6.2014 do 16.8.2014 bola vo výške 0,15 %, za obdobie od 16.9.2014 do 16.6.2015 bola vo výške 0,05 %. Z vyššie uvedených právnych a skutkových dôvodov súd vo veci rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

7. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. podľa zásady zodpovednosti za výsledok sporu, žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnej výške, nakoľko mala neúspech v pomerne nepatrnej časti. Právny zástupca žalobkyne v písomnom podaní doručenom súdu osobne dňa 17.3.2016 si uplatnil a vyčíslil trovy konania za súdny poplatok 166,- € a trovy právneho zastúpenia 574,31 €, ktoré žiadal uhradiť na účet vedený v Sberbank Slovensko, a.s., na účet číslo: 4001097201/3100. Náhradu trov konania si vyčíslil v lehote do troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku na pojednávaní dňa 15.3.2016. Súd prvej inštancie priznal žalobkyni náhradu trov konania v sume 166,- € za súdny poplatok a z titulu trov právneho zastúpenia advokátskej kancelárii Bartošík Šváby s.r.o. Bratislava, podľa vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z., odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, pri základnej sadzbe tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby z tarifnej hodnoty 2 770,95 € vo výške 444,84 € podľa § 10 ods. 1 cit. vyhl. A to za úkony: prevzatie a príprava zastúpenia dňa 14.06.2015 v sume 444,84 € (§ 14 ods. 1 písm. a/ cit. vyhl.); podanie návrhu na súd dňa 15.7.2015 v sume 444,84 € (§ 14 ods. 1 písm. b) cit. vyhl.); písomné podanie, vyjadrenie k odporu žalovaného dňa 9.12.2015 v sume 444,84 € (§ 14 ods. 1 písm. b) cit. vyhl.); pojednávanie dňa 15.3.2016 v sume 444,84 € (§ 14 ods. 1 písm. c) cit. vyhl.); režijný paušál za rok 2015, 3 × 8,39 €, za rok 2016, 1 × 8,58 €, spolu 33,75 € (§ 16 ods. 3 cit. vyhl.). Odmenu súd prvej inštancie zvýšil o DPH 95,72 € (§ 18 ods. 3 cit. vyhl.). Spolu trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 574,31 €. Súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť náhradu trov konania advokátovi podľa § 149 ods. 1 O.s.p.

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote v celom rozsahu odvolanie žalovaný, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietá. Napadnutému rozsudku vytkol, že celým zdôvodnením, prečo sa na vec nemá použiť zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách súd popiera základný účel tohto zákona, vyjadrený v § 1. Súd prvej inštancie nesprávne vyložil znenie § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona o bankách. Úmyslom zákonodarcu určite nebolo pri prijatí tohto ustanovenia, aby sa tento všeobecný a široký zákaz takých činností, ktoré sú v rozpore so zákonom o bankách, dal obchádzať. Rozhodnutie žalovaný považuje za vecne nesprávne, pretože znamená zásah do ochrany vlastníckeho práva žalovaného, zvýhodňuje žalobkyňu na úkor žalovaného, nerešpektuje základné právo žalovaného na ochranu vlastníctva majetku. Majetok banky je zákonom chránený tak, aby z toho majetku nemohli byť poskytnuté plnenia v rozpore so zákonom o bankách. Súd by nemal prihliadať na predkladaný nálezh Ústavného súdu Slovenskej republiky, pretože ním nie je viazaný a takýmto výkladom práva je porušená ochrana vlastníckeho práva žalovaného. Keďže účelom zákona o bankách je regulovať banky tak, aby bankový systém v štáte bol stabilný a bezpečný, nestotožnil sa žalovaný a argumentáciou súdu prvej inštancie, keďže súd banke povoľuje plniť zmluvy bez protiplnenia pre banku s tým, že ak taká zmluva nie je uzatvorená pri bežnej bankovej činnosti alebo pri podnikaní banky, tak jej plnenie nie je zakázané. Taký výklad zákon o bankách sa dostáva do rozporu s § 1 tohto zákona, ktorý sa neobmedzuje len na podnikateľskú činnosť banky. § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou tohto zákona neobsahuje žiadne obmedzenie čo do skúmania subjektov alebo skúmania, či išlo o bankovú činnosť pri podnikaní, ale zakazuje plošne vykonávať činnosti v rozpore so zákonom o bankách. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď zmluvu o dôchodku posudzoval ako zmluvu, ktorá nezaväzuje žalovaného poskytovať hospodársky neodôvodnené plnenie, keď išlo o agendu personálneho a sociálneho úseku v snahe zabezpečiť sociálnu starostlivosť o pracovníka odchádzajúceho do dôchodku. § 199 ods. 3, veta za bodkočiarkou zákona o bankách zamedzuje banke pokračovať v iných než takých činnostiach, ktoré sú v súlade so zákonom o bankách. Žalovaný ďalej namietal, že súd vec nesprávne právne posúdil tak, že na vec neaplikoval § 199 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona o bankách, ktoré zakazuje banke všetky činnosti (plnenie), ktoré sú v rozpore s týmto zákonom. Toto ustanovenie nepozná žiadne výnimky pri aplikácii, neobmedzuje sa len na právne vzťahy vzniknuté pri výkone bankovej činnosti. Právny vzťah žalobkyne a žalobcu je pritom vzťahom banky a iného subjektu, pretože zmluva o dôchodku nebola uzatvorená skôr, ako sa skončil pracovnoprávny vzťah žalobkyne k žalovanému. Skutočnosť, že aj v tejto veci ide o vzťahy súvisiace s organizáciou, riadením, resp. podnikaním žalovaného, je v konaní preukázaná Štatútom Podporného dôchodkového fondu žalovaného účinného od 1.7.1993, v ktorého článku I sa uvádza, že fond slúži okrem iného na podporu stabilizácie pracovníkov. Toto je vzťahom nepochybne súvisiacim s organizáciou, riadením a čiastočne podnikaním žalovaného ako banky. Na vec sa tak vzťahujú ustanovenia § 27 ods. 8, § 116 a najmä § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona o bankách a následne § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože súd prvej inštancie nesprávne na vec aplikoval vyššie uvedené právne normy. Taktiež žalovaný namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď v rozpore so skutočným vzťahom, keď

neexistuje protiplnenie zo zmluvy o dôchodku pre žalovaného a napriek nezisteniu hospodárskeho odôvodnenia pre plnenie zo zmluvy o dôchodku, v rozpore s § 27 ods. 8 zákona o bankách, konštatoval nepodložené skutkové zistenie, že nešlo o plnenie banky za nápadne nevýhodných podmienok. Pri aplikácii ustanovení zákona o bankách záväzok na plnenie zo Zmluvy o dôchodku zanikol, ak by predtým existoval, pretože plnenie sa stalo nemožné v zmysle § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že banka nesmie poskytovať plnenie bez poskytnutia protihodnoty, ani hospodársky neodôvodnené plnenie. Zmluva o dôchodku je uzatvorená bez protiplnenia žalovaného. Účelom zákona o bankách bolo aj zamedziť tzv. zlatým padákom.

9. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrila žalobkyňa, ktorá žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a uplatnila si i náhradu trov odvolacieho konania. Uviedla, že argumentáciu žalovaného považuje za absurdnú a účelovú, s cieľom vyhnúť sa povinnosti plniť zo zmluvy o dôchodku. Zmluva o dôchodku podľa žalobkyne nespadá pod podnikateľskú činnosť banky. Nárok žalobkyne nie je nárokom, ktorý vznikol v rámci vykonávania podnikateľskej činnosti žalovaného, či v rámci vzťahu žalovaného k jeho klientom, ale v rámci vzájomného vzťahu medzi žalovaným a jeho bývalou zamestnankyňou - žalobkyňou. S uvedeným názorom sa stotožnil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. III ÚS 103/2014 zo dňa 19.2.2014. Cieľom ustanovenia § 27 zákona o bankách je prísnejší dohľad nad úverovými inštitúciami, ktoré poskytovali úvery bez primeraného kapitálového krytia. Ďalej žalobkyňa argumentovala, že poskytovanie plnenia na základe zmluvy o dôchodku nespadá po činnosť banke zakázanú podľa § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona o bankách s poukazom na § 27 ods. 2 zákona o bankách. Poskytovanie plnenia z Podporného dôchodkového fondu (PDF) nespadá pod podnikateľskú činnosť banky, preto ako také nie je v zmysle § 27 ods. 12 zákona o bankách zakázané. Navyše podľa § 119 ods. 3 zákona o bankách nie je možné pokračovať v činnosti, ktorej vykonávanie je v rozpore so zákonom o bankách. Predmetné ustanovenie ale neustanovuje ex lege neplatnosť zmlúv uzatvorených pred účinnosťou zákona o bankách v rozpore § 27 ods. 12 zákona o bankách. Žalobkyňa tiež uviedla, že zmluva o dôchodku nie je zmluvou uzatvorenou za nápadne nevýhodných podmienok v zmysle § 27 ods. 12 zákona o bankách. Pokiaľ by to tak bolo, nebola by zmluva o dôchodku zákonodarcom v tejto podobe upravená ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku. Žalobkyňa bola dlhé roky zamestnankyňou žalovaného a svoju každodennou prácou sa nemalou mierou zaslúžila o súčasné postavenie žalovaného na bankovom trhu. Protihodnota plnenia zo strany žalobkyne bola žalovanému poskytnutá počas skoro celého aktívneho pracovného života žalobkyne, pričom žalobkyňa pracovala, teda poskytovala protiplnenie vo vzťahu k zmluve o dôchodku ešte štyri roky po tom, čo vznikol PDF. Žalobkyňa mala za to, že nároky, ktoré vznikli pred účinnosťou zákona o bankách sa spravujú podľa ustanovení vtedajších právnych predpisov. Ani v prípade, ak by zmluva o dôchodku bola uzatvorená za nápadne nevýhodných podmienok pre žalovaného, platnosť takejto zmluvy nezaniká, a ani povinnosť z takejto zmluvy poskytnúť plnenie v zmysle § 116 zákona o bankách. Použitie prostriedkov fondu vytvoreného zo zisku žalovaného, s ktorým môže po splnení si zákonných povinností voľne disponovať, je výsledkom realizácie ústavného práva žalovaného na podnikanie a vlastníckeho práva. Zákon o bankách v žiadnom prípade nelimituje oprávnenie bánk použiť po splnení si zákonných povinností svoj zisk podľa vlastného uváženia. Argumentácia žalovaného je účelová a nijako sa nezmenila v porovnaní s argumentáciou uvedenou v priebehu prvoinštančného konania, pričom súd prvej inštancie sa s predmetnými argumentmi dostatočne vysporiadal. K otázke nároku na plnenie zo zmluvy o dôchodku sa v minulosti navyše jasne vyjadrili súd všetkých inštancií. Konanie žalovaného nie len zaťažuje súdy, ale je i v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko účelom DPH bolo v zmysle čl. 1 jeho štatútu ocenenie vernosti žalobkyne ako zamestnankyne žalovaného, kvality jej práce a podpora jej stabilizácie. Neplnením zo strany žalovaného dochádza k podstatnému zníženiu životnej úrovne žalobkyne, ktorú si ako dôchodkyňa prakticky nemá možnosť kompenzovať.

10. Podľa § 470 ods. 1 prechodných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok platného a účinného od 1.7.2016 (ďalej len „CSP“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené ustanovenie CSP preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je potrebné čiastočne odmietnuť (§ 386 písm. b/ CSP) a vo zvyšku odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech, pretože súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav

v zmysle § 215 ods. 1 CSP, vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i náležitým spôsobom odôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP).

12. Odvolací súd sa predovšetkým zaoberal prípustnosťou odvolania žalovaného. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Rozhodujúcim kritériom pre posúdenie toho, v prospech ktorej strany bolo rozhodnutie (eventuálne určitý výrok rozhodnutia) vydané, je porovnanie petitu či už žaloby alebo v širšom zmysle procesného úkonu strany s výrokom prvoinštančného rozhodnutia. Pokiaľ súd prvej inštancie žalobu (v časti) zamietne, je jednoznačné, že takýto zamietajúci výrok predstavuje rozhodnutie v neprospech žalobcu a v prospech žalovaného.

13. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vyhovel žalobe iba čiastočne, keď žalobou uplatnený úrok z omeškania (resp. jeho jednotlivé položky) priznal žalobkyni v nižšej percentuálnej sadzbe, než akej sa domáhala, z dôvodu že jednotlivé ňou uplatnené položky úroku z omeškania, prevyšovali výšku úroku z omeškania stanovenú nariadením Vlády SR č. 87/1995 Z. z. V uvedenej časti teda súd prvej inštancie žalobu zamietol. Napriek daným skutočnostiam žalovaný napadol predmetný rozsudok svojim odvolaním v celom rozsahu, t.j. aj pokiaľ išlo o jeho zamietajúci výrok, ktorým bolo nepochybne rozhodnuté v jeho prospech. Žalovaný nebol oprávnený podať odvolanie voči zamietajúcemu výroku a z tohto dôvodu odvolací súd musel jeho odvolanie v časti, v ktorej smerovalo voči zamietajúcemu výroku rozsudku, v zmysle § 386 písm. b/ v spojení s § 359 CSP odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou.

14. Následne sa odvolací súd zaoberal odvolaním žalobcu vo zvyšnej časti, smerujúcej proti vyhovujúcemu výroku rozsudku. Podľa ustanovenia § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP), pričom námietky žalovaného nepovažoval za dôvodné.

15. Odvolacie námietky žalovaného sú najmä zopakovaním argumentov žalovaného prezentovaných už v konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd nemohol pominúť ani značnú vnútornú nekonzistentnosť až chaotickosť odvolania žalovaného, ktorý si na viacerých miestach protirečí. Napríklad v odvolaní najskôr uvádza, že súd prvej inštancie nesprávne vyložil znenie § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona o bankách (druhý odsek na prvej strane odvolania), následne namieta, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, tak, že na vec neaplikoval ustanovenie § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona o bankách (siedmy odsek na druhej strane odvolania), aby napokon uviedol, že súd prvej inštancie na vec nesprávne aplikoval na vec sa vzťahujúce ustanovenie § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona o bankách (šiesty odsek na tretej strane odvolania)

16. Napriek uvedenej nekonzistentnosti odvolania možno z jeho obsahu bezpečne ustáliť, že žalovaný v odvolaní opakovane argumentoval v zásade iba tým, že zmluvný vzťah, ktorý je medzi stranami sporu založený zmluvou o dôchodku, nie je žalovanému, ktorý je bankou, dovolený zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách, najmä z dôvodu, že ide o vzťah, v ktorom sa banka zaviazala na určite plnenie bez protiplnenia, resp. ide o zmluvu uzavretú za nápadne nevýhodných podmienok (§ 27 ods. 12 zákona o bankách). Takýto záväzok žalovaného mal podľa jeho názoru zaniknúť v zmysle § 575 Občianskeho zákonníka pre nemožnosť jeho plnenia a to na základe § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona o bankách.

17. Odvolací súd však zhodne so súdom prvej inštancie zastáva názor, že vzťah medzi stranami sporu založený zmluvou o dôchodku nepatrí medzi vzťahy regulované zákonom o bankách. Žalovaný neuzatváral zmluvu o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu podľa štatútu PDF (t.j. zmluvu o dôchodku) so žalobkyňou ako podnikateľ pri výkone svojej podnikateľskej činnosti; nešlo ani o vzťah banky s klientom, ale zo strany žalovaného išlo o zabezpečenie sociálnej starostlivosti o pracovníka odchádzajúceho do dôchodku, spadajúcu pod agendu personálneho a sociálneho úseku divízie ľudských zdrojov, preto námietky žalovaného v tomto smere sú bez právneho významu. Ako správne uviedol už súd prvej inštancie, predmetný záväzok je v zmysle štatútu PDF vyplácaný z čistého zisku žalovaného (po splnení si všetkých zákonných povinností, resp. odvodov). Voľnosť banky nakladať s takýmto ziskom nie je zákonom o bankách obmedzená, naopak je garantovaná priamo Ústavou, ktorá ustanovuje právo vlastníť majetok (čl. 20), pričom obsahom tohto práva je i možnosť vykonávať oprávnenia vlastníka, vrátane práva v medziach ústavy a zákonov (právne dovoleným spôsobom) s

majetkom nakladať. Z vyššie uvedených dôvodov nemožno zmluvu o dôchodku uzavretú medzi stranami sporu považovať za zmluvu uzavretú za nápadne nevýhodných podmienok v zmysle § 27 ods. 12 zákona o bankách. Pokiaľ sa žalovaný dobrovoľne rozhodol časť svojho čistého zisku poukazovať do PDF na plnenie zmlúv o dôchodku, takéto jeho konanie nie je v rozpore so zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách. Odvolací súd preto v posudzovanej veci nevzhladol žiadne dôvody zániku povinnosti žalovaného plniť zo zmluvy o dôchodku pre nemožnosť plnenia podľa § 575 Občianskeho zákonníka. Zmluva o dôchodku uzavretá medzi stranami sporu trvá a žalovaný je povinný na jej základe plniť.

18. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu na riadne zistenie skutkového stavu, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a správne posúdil vec aj po právnej stránke, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti, ktorou vyhovel žalobe, ako aj pokiaľ išlo o výrok o náhrade trov konania, o ktorých súd prvej inštancie rozhodol správne podľa § 142 ods. 3 O.s.p. účinného do 30.6.2016, ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a 256 ods. 1 CSP. Pokiaľ išlo o odmietnutie odvolania žalovaného, odvolací súd analogicky na vec aplikoval § 256 ods. 1 CSP, nakoľko Civilný sporový poriadok nemá osobitnú úpravu pre rozhodovania o trovách konania v prípade odmietnutia odvolania, keď ustanovenia o náhrade trov konania v prípade zastavenia konania upravujú situáciu najbližšiu odmietnutiu podania (odvolací súd vec meritórne neprejednal), a keď možno uzavrieť, že žalovaný procesne zavinil, že jeho odvolanie bolo čiastočne ako podané neoprávnenou osobou odmietnuté. V časti, v ktorej odvolací súd odvolanie meritórne prejednal, mala žalobkyňa v zmysle § 255 ods. 1 CSP v odvolacom konaní plný úspech. Na základe uvedeného jej vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa(§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 CSP).